

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

20 december 2002

ONTWERP VAN DECREET

houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Marino Keulen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, Eddy Schuermans,
mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Karlos Callens, Frans De Cock, Peter Gysbrechts,
Marino Keulen ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, de heer
Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert
Vanleenhove ;

de heren Jozef Browaeys, André Denys, Jacques Devolder,
Paul Wille ;

de heren Pieter Huybrechts, Julien Librecht, Felix Strackx ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwerkerke ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1339 (2002-2003)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendement

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken	4
– Situering van het decreet	4
– Inhoud van het decreet	4
– Situering van het decreet in de Europese context	5
– Voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten	5
– Maatregelen om tot een goed behoud en beheer van het roerend erfgoed te komen ...	5
2. Algemene bespreking	6
– Algemene beoordeling van het decreet	6
– Overlapping met reeds bestaande decreten ter bescherming van het roerend erfgoed, onroerend door bestemming	6
– Overlapping met het decreet van 17 november 1982 houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium	6
– Invulling van de uitvoeringsbesluiten en de timing	7
– Criteria voor erkenning als het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap	7
– De beschikbare financiële middelen als sluitstuk van het decreet	9
– Pleidooi voor een Europees cultureel patrimonium	9
– Verzoek omtrent het uitwerken van een regeling waarbij successierechten kunnen worden voldaan mits het schenken van kunstwerken	9
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming	10
4. Eindstemming	13
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	14

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport vergaderde op 5 en 12 december 2002 over het ontwerp van decreet houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang.

Op 5 december werd het voorstel van decreet toegelicht door de minister. Op 12 december volgde de bespreking en de stemming

1. Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

– Situering van het decreet

De minister meent dat het geen geheim is dat Vlaanderen tot nog toe niet beschikte over een gepast juridisch instrument om te verhinderen dat roerend cultureel erfgoed, waarvan we vinden dat het voor onze gemeenschap van uitzonderlijk belang is, naar het buitenland verdwijnt. Een Belgische wet uit 1960 bleef dode letter omdat er nooit uitvoeringsbesluiten werden goedgekeurd. Hetzelfde lot onderging het decreet uit 1982 houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium. Indirect waren er wel enkele beschermingswetten, waarvan één zelfs nog dateert uit de periode van Willem I, waarin wordt bepaald dat de vervreemding van kunstobjecten en historische monumenten uit kerken, zonder toelating van de overheid, niet is toegestaan. Of er is de monumentenwetgeving uit 1976 en 1998, die bepaalt dat cultuurgoederen die integrerend deel uitmaken van beschermde monumenten, mee zijn beschermd. Deze wetgeving was echter onvoldoende.

– Inhoud van het decreet

Het ontwerp van decreet dat nu voorligt bepaalt allereerst dat er door de Vlaamse regering een lijst zal worden opgesteld van het roerend cultureel erfgoed (individuele stukken of verzamelingen, in privé-bezit of openbaar bezit). Op de lijst komen werken waarvan de regering vindt dat ze om hun archeologische, historische, cultuurhistorische, artistieke of wetenschappelijke betekenis in de Vlaamse Gemeenschap moeten behouden blijven. Ook goederen die reeds beschermd zijn doordat ze door bestemming als onroerend beschouwd worden, kunnen worden opgenomen. Bij ontvreemding of diefstal heeft het Vlaamse Gewest immers geen autonoom vorderingsrecht tot de terugkeer van

deze beschermde voorwerpen wanneer ze naar het buitenland worden gebracht. (artikel 3)

Er wordt een raad opgericht die de Vlaamse regering adviseert over de samenstelling van de lijst (artikel 4).

Artikel 5 van het decreet schetst de samenstellings- en de bekendmakingsprocedure voor de lijst, en de procedure voor eventuele schrapping uit de lijst. Indien een waardevol stuk, dat 'over het hoofd werd gezien' en dus niet op de lijst voorkomt, naar het buitenland dreigt te verdwijnen, kan de Vlaamse regering op korte termijn beslissen om het stuk alsnog in de lijst op te nemen.

Wel is de instemming van de eigenaar vereist om een stuk in de lijst op te nemen wanneer hij tegelijkertijd de vervaardiger is, wanneer het werk minder dan vijf jaar geleden in Vlaanderen werd gebracht of eigendom is van diegene die het in de Vlaamse Gemeenschap heeft gebracht (artikel 6).

Er worden algemene en specifieke beschermingsvoorschriften opgesteld, waarbij die specifieke beschermingsvoorschriften altijd prioriteit krijgen op de algemene. Het kan bijvoorbeeld zijn dat wordt bepaald aan hoeveel licht een bepaalde tekening mag worden blootgesteld. Fysische ingrepen zijn pas mogelijk nadat de Vlaamse Gemeenschap daartoe haar goedkeuring heeft gegeven (artikels 8 en 9).

De kosten voor conservatie en restauratie van beschermde voorwerpen komen in aanmerking voor subsidiëring, net zoals er subsidies worden voorzien voor de restauratie van gebouwen bij Monumenten en Landschappen. De subsidies bedragen maximum 80 pct. Vanwege het 'beweeglijke' karakter van het erfgoed wordt er geen bijdrage verwacht van lagere overheden (artikel 10).

Het is verboden een beschermd voorwerp buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen zonder de toestemming van de Vlaamse regering. Indien de regering weigert, kan de aanvrager eisen dat de Vlaamse regering zelf een aanbod formuleert voor aankoop, conform de internationale marktprijzen. Vlaanderen kan ook beslissen om samen met andere partners een stuk aan te kopen. Er volgt dan een onderhandelingsprocedure (artikels 11 tot 18).

Voor de financiering van de verwerving van beschermde voorwerpen wordt een fonds opgericht, het Topstukkenfonds (artikel 19). Aanvankelijk was geopteerd voor de inschrijving van financiële middelen op een basisallocatie van de begroting,

maar de Raad van State achtte dit in tegenstrijd met de wetten van de Rijkscomptabiliteit. Een fonds geeft ook de mogelijkheid om privé-geld aan te trekken.

Artikels 20 tot 26 van het decreet ten slotte gaan over de toezicht- en strafbepalingen voor wie toch probeert een beschermd goed buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen, zonder toestemming van de Vlaamse Gemeenschap.

Het decreet van 17 november 1982 houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium (dat nooit uitvoeringsbesluiten kreeg), wordt opgeheven (artikel 27).

– *Situering van het decreet in de Europese context*

Grosso modo kan worden gesteld dat de Zuidelijke landen rond de Middellandse Zee (met veel patrimonium uit onder meer de oudheid) een strenge wetgeving hebben die weinig rechten geeft aan de individuele eigenaar. De belangen van de gemeenschap primeren.

In Noord-Europa wordt meer rekening gehouden met de rechten van de eigenaar (verplichting van de staat om een aanbod te formuleren, enzovoort). Redenering daarachter is dat men zo hoopt illegale uitvoer te ontmoedigen. Nederland en Duitsland hanteren een lijststelsel waarbij werken expliciet moeten worden vermeld; geen categorieën. Vlaanderen doet dit ook.

De Vlaamse wetgeving sluit dus aan bij de noordelijke benadering. Deze noordelijke benadering impliceert onder meer dat de Vlaamse Gemeenschap de nodige financiële middelen zal moeten voorzien om werken te kunnen aankopen die anders dreigen naar het buitenland te verdwijnen. Uiteraard is het voorliggend decreet conform met de Europese ordeningen terzake.

– *Vorbereiding van de uitvoeringsbesluiten*

Aan UFSIA/Rubenianum werd een onderzoeksoverdracht gegeven over de criteria die kunnen worden gehanteerd om te bepalen welke voorwerpen of verzamelingen in de lijst kunnen worden opgenomen. Tevens werd een proeflijst opgesteld voor de 17de-eeuwse beeldende kunsten. Deze opdracht werd intussen afgerond.

In afwachting van de oprichting van de Raad werd een tijdelijke werkgroep opgericht met mensen uit het veld van het muzikaal, literair, kerkelijk erf-

goed (...) die al suggesties kunnen doen over stukken die in de lijst kunnen worden opgenomen.

Intussen worden ook de uitvoeringsbesluiten voorbereid.

In het FEU werd een bedrag van 2,5 miljoen euro geblokkeerd dat kan worden ingezet voor de verwerving van cultureel erfgoed. Maar uiteraard volstaat dit bedrag niet om echt belangrijke stukken binnen de grenzen te kunnen houden.

– *Maatregelen om tot een goed behoud en beheer van het roerend erfgoed te komen*

Het Topstukkendecreet is slechts een aanzet voor een volwaardig beleid inzake het behoud en beheer van ons roerend cultureel patrimonium. Naast dit decreet voor de topstukken, kan worden overwogen om een beschermingsbeleid uit te bouwen voor de waardevolle stukken die niet tot de top behoren, maar waarvan men vindt dat ze moeten kunnen worden beschermd zolang ze zich in Vlaanderen bevinden. Dit zal echter een belangrijke financiële inspanning vergen.

Te overwegen valt om een goed aankoopbeleid te voeren zodat musea aan collectieverwerving kunnen doen. Vandaag zijn musea niet meer in staat om op eigen kracht belangrijke werken te verwerven. Vanaf 2003 zal tot 60 procent van een aankoop worden gesubsidieerd (tevorens 40 pct), weliswaar met een plafond per instelling. Er zou op termijn een Vlaamse pot kunnen worden gemaakt waaruit de musea voor aankopen 'trekkingsrechten' krijgen.

Een alomvattende inventarisatie van ons cultureel erfgoed is primordiaal. Als we niet weten wat we hebben, kunnen we geen beschermende maatregelen nemen. Onder meer in het kader van de erfgoedconvenants zijn inventarisatieprojecten opgestart. Voor archiefstukken wordt de oprichting van de Archiefbank een belangrijk instrument.

Nederland lanceerde enkele jaren geleden het ambitieuze Deltaplan waarbij zeer fors werd geïnvesteerd in behoud en beheer van erfgoed. Het patrimonium van Vlaanderen is echter veel rijker dan het Nederlandse. In ieder geval is het de bedoeling om voor de erkende musea uitzonderlijke projecten van behoud en beheer tot 80 procent te subsidiëren.

Er is nog meer nood aan opleiding zodat diegenen die het erfgoed hanteren, er op gepaste wijze mee kunnen omgaan (klimatisatie, zuurvrije verpakkin-

gen, enzovoort). Het steunpunt voor musea, archieven en erfgoedconvenants zal daar een belangrijke rol bij spelen.

Tot slot moet er op worden gewezen dat een belangrijk gedeelte van ons patrimonium zich in federale instellingen bevindt, die echter niet voldoende financiële middelen krijgen om dit onnoemelijk rijke patrimonium behoorlijk te kunnen beheren.

2. Algemene bespreking

– *Algemene beoordeling van het decreet*

Mevrouw Mieke Van Hecke, mevrouw Niki De Gryze, de heren Dany Vandenbossche, Jos Stassen en Jo Vermeulen loven het voorliggend voorstel van decreet, alsook de kwaliteit van de memorie van toelichting. Zij menen dat dit een belangrijke stap betekent in de bescherming van het roerend erfgoed.

De heer Marino Keulen sluit zich hierbij aan. Hij wijst erop dat Vlaanderen in het buitenland vooral bekend is voor zijn enorm rijk cultureel erfgoed. Het is dan ook nodig dat dit afdoende wordt beschermd. Bovendien betekent het deskundige beheren van ons cultureel erfgoed een economische en toeristische troef die niet mag worden onderschat. Hij is dan ook erg verheugd dat na de bescherming van het onroerend erfgoed, eindelijk ook aan de bescherming van het roerend erfgoed wordt gesleuteld.

– *Overlapping met reeds bestaande decreten ter bescherming van het roerend erfgoed, onroerend door bestemming*

Mevrouw Mieke Van Heke wijst op de overlapping met het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten. Dit decreet biedt reeds de mogelijkheid om onroerende goederen te beschermen “met inbegrip van de cultuuroederen die er integrerend deel van uitmaken, inzonderheid de bijbehorende uitrusting en de decoratieve elementen”.

De minister bevestigt dat de monumentenwet de mogelijkheid biedt om een monument te beschermen, met inbegrip van de roerende goederen die er een “integrerend deel van uitmaken”. Door deze definiëring wordt de vroegere discussie vermeden van wat nu precies roerend of onroerend is. Door de erkenning van het monument zijn de goederen die er een integrerend deel van uitmaken dus mee beschermd, met inbegrip van een goede restaura-

tieregeling en o.m de verplichting om deze in situ te bewaren.

Ondanks het feit dat deze goederen reeds zijn beschermd, werd om twee redenen toch gekozen om hen ook in het voorliggende ontwerp van decreet onder te brengen. Ten eerste heeft het decreet de bedoeling om de hele sector te omvatten. Het zou voor de burger bijvoorbeeld niet te begrijpen zijn dat een absoluut topstuk zoals het Lam Gods niet op de lijst zou staan, omdat het reeds beschermd is door een ander decreet.

Verder fungeert het topstukkendecreet als een accessoire regeling ten aanzien van dergelijke cultuuroederen. Dit wil zeggen dat de bescherming die door voorliggend decreet wordt geboden, pas effectief in werking treedt op het ogenblik dat de reeds bestaande bescherming via de monumentenwet zou wegvallen. Dit is belangrijk in het kader van de toepassing van de Europese Verordening nr. 3911/92 betreffende de uitvoer van cultuuroederen, en de Richtlijn nr. 93/7 betreffende de teruggave van cultuuroederen die op een onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een lidstaat zijn gebracht. Krachtens deze laatste richtlijn valt de categorie van Europese cultuuroederen samen met de door de individuele lidstaten gehanteerde omschrijving van nationale schatten. Belangrijk hierbij is dat de richtlijn aan de overheid een autonoom vorderingsrecht geeft bij een eventuele onrechtmatige vervreemding van deze goederen, waar dit vorderingsrecht bij de bescherming via de monumentenwet steeds via de eigenaar moet worden uitgeoefend. Dit maakt de procedures vaak hopeloos ingewikkeld.

Mevrouw Mieke Van Hecke merkt op dat het autonoom vorderingsrecht enkel kan worden uitgeoefend voor kunstwerken die effectief op de lijst van het Vlaams cultureel erfgoed zijn geplaatst. Dit kan dan weer enkel voor kunstwerken die zich op het ogenblik van de erkenning effectief in Vlaanderen bevinden. Hierdoor kan dit vorderingsrecht mogelijk niet met terugwerkende kracht worden toegepast.

De minister antwoordt hierop bevestigend.

– *Overlapping met het decreet van 17 november 1982 houdende bescherming van het roerend cultureel patrimonium*

Mevrouw Mieke Van Hecke meent dat het decreet van 17 november 1982 reeds op een afdoende wijze de mogelijkheid biedt om belangrijke roerende goederen te beschermen die specifiek eigendom

zijn van de overheid. Is het dan nodig om deze goederen nog eens extra te beschermen via voorliggend ontwerp van decreet? In beide gevallen is het immers dezelfde overheid die finaal beslist of de roerende goederen al dan niet als cultureel patrimonium moeten worden erkend en eventueel het land mogen verlaten.

De spreker vermoedt dat deze overlapping mogelijk bewust werd ingeschreven om in uitvoering van de Richtlijn nr. 93/7 EEG de terugkeer mogelijk te maken van cultuurgoederen uit overheidscollecties die op onrechtmatige wijze naar een andere lidstaat van de Europese Unie werden gebracht, maar kreeg hiervan graag de bevestiging.

De minister verwijst naar zijn antwoord dat hij onder de vorige paragraaf heeft gegeven betreffende de bijkomende bescherming. Anderzijds is het begrip “overheid” niet altijd eenduidig. Er is de federale overheid, er zijn gewesten en gemeenschappen, provincies en gemeenten, OCMW’s, kerkfabrieken etc. Er wordt van uitgegaan dat al deze overheden hun eigendommen als een goede huisvader beheren, maar anderzijds kan het ook geen kwaad om voor belangrijke kunstwerken een paar extra garanties te voorzien. Het verhaal van de Luikse Picasso, dat in de memorie van toelichting op pagina 5 wordt toegelicht, toont bijvoorbeeld aan dat de visies van de lokale en de federale overheden al eens durven verschillen. De Picasso was eigendom van de stad Luik die het schilderij wou verkopen. Door de wilsbestemming van het stadsbestuur veranderde het schilderij van overheidseigendom in privé-eigendom en zou zonder tussenkomst van de federale regering perfect verhandelbaar zijn geweest.

– *Invulling van de uitvoeringsbesluiten en de timing*

Mevrouw Mieke Van Hecke meent dat de decreetale bepalingen veel te algemeen werden opgesteld, waarbij er te veel ruimte werd gelaten voor een latere concrete invulling via de uitvoeringsbesluiten. Zo werden bijvoorbeeld geen criteria vastgelegd voor de personen die deel uitmaken van de “Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed”. Er wordt in artikel 4, § 2 enkel bepaald dat de Vlaamse regering de samenstelling en de werking van de Raad bepaalt, en de leden benoemt.

Dezelfde opmerking geldt volgens de spreker eveneens voor algemene en bijzondere beschermingsvoorwaarden die volledig worden overgelaten aan de regering.

De heer Jo Vermeulen wijst op de memorie van toelichting die aangeeft dat voor een aantal wetgevende initiatieven uit het verleden nooit de overeenstemmende uitvoeringsbesluiten werden genomen. Hij vraagt de minister of er reeds een concrete timing werd vooropgesteld voor het uitvaardigen van de uitvoeringsbesluiten voor voorliggend ontwerp van decreet.

De minister deelt mee dat in het decreet bewust werd gekozen voor het uittekenen van een beperkt kader, waarbij veel ruimte werd gelaten aan de uitvoeringsbesluiten. De invulling van de uitvoeringsbesluiten is derhalve essentieel om het hele concept van de bescherming van het roerend cultureel erfgoed concreet in te vullen. Er werd bewust gekozen voor deze techniek. Uitvoeringsbesluiten zijn immers veel sneller aanpasbaar dan decreten. In de snel evoluerende wereld van erfgoed en kunsthandel is deze korte reactietijd aangewezen, vandaar de keuze van een ‘kaderdecreet’.

Wat de timing betreft meent de minister dat de uitvoeringsbesluiten omstreeks mei 2003 mogen worden verwacht.

– *Criteria voor erkenning als het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap*

De heer Dany Vandenbossche verheugt zich over het feit dat Vlaanderen eindelijk over een instrumentarium beschikt om formeel zijn roerend cultureel erfgoed vast te leggen. Dit is belangrijk, want de kunstsector heeft vaak af te rekenen met handelaars die kunst louter benaderen als een vorm van belegging. Vanuit deze economische benadering is de vraag waar een kunstwerk hangt en wie finaal de eigenaar wordt, voor een handelaar niet relevant.

De heer Jo Vermeulen en mevrouw Mieke Van Hecke verwijzen naar de memorie van toelichting waar bij de situering van de procedures in Nederland gewag wordt gemaakt van de criteria “onmisbaar” en “onvervangbaar”. De sprekers informeren waarom deze duidelijke criteria in voorliggend ontwerp van decreet niet werden weerhouden.

Mevrouw Mieke Van Hecke meent dat de lijst van topstukken eerder beperkt zal moeten zijn, en gefocust op privé-collecties. Het heeft immers geen nut om er een absoluut topstuk zoals het Lam Gods op te plaatsen. De overheid zal nooit het geld kunnen ophoesten om eventueel zijn voorkooprecht uit te oefenen. Het heeft enkel zin om subtoppers op de lijst te plaatsen. Zij hebben baat bij de erkenning als cultureel erfgoed, en bovendien

kan de overheid zijn voorkooprecht eventueel effectief uitoefenen mits vrijmaking van de nodige middelen.

De heer Marino Keulen bevestigt dat de criteria voor het opstellen van de lijst zorgvuldig moeten worden gekozen en voldoende selectief moeten zijn, waardoor er een beperkte lijst ontstaat met enkel waardevolle en gegeerde kunstwerken. Het Vlaams cultureel erfgoed is immers enorm rijk. Enkel strenge criteria kunnen tot een werkbare lijst leiden.

De heer Dany Vandenbossche sluit zich aan bij de vraag naar strenge algemene criteria. Mogelijk moet de overheid zich daartoe beperken. Het aanleggen van een lijst met concrete aanduiding van wat tot het Vlaams cultureel erfgoed behoort heeft immers als ongewenst neveneffect dat de prijs van de opgenomen kunstwerken onmiddellijk aanzienlijk zal verhogen. In de wereld van de internationale kunsthandel zal de overheid bij een eventuele verkoop van een dergelijk kunstwerk waarschijnlijk onvoldoende middelen kunnen genereren om gebruik te maken van het voorkooprecht. Het betrokken kunstwerk zal dan uiteindelijk toch naar een buitenlandse eigenaar verhuizen.

De minister deelt mee dat de criteria voor het aanleggen van de lijst inderdaad zeer belangrijk zijn. Zij moeten zorgvuldig worden gekozen en op hun waarde getoetst. Of de hieruit voortkomende lijst lang of kort is, is voor de minister minder relevant.

Er werd een onderzoek uitgevoerd naar wat de beste criteria zijn en de beste selectiemethodiek om de lijst van topstukken op te stellen. Daarbij werden ook de Nederlandse criteria grondig onderzocht. Aanvankelijk werd gekozen voor de Nederlandse definitie van “onmisbaar” en “onvervangbaar”, maar later werd hiervan afgestapt en werd gekozen voor de cumulatief toe te passen definitie “zeldzaam en onmisbaar”.

De Nederlandse term “onvervangbaar” komt in de praktijk immers neer op zeldzaamheid. Dit komt ook tot uiting in de motiveringen die in Nederland worden gegeven rond de selectie van een topstuk. Zeldzaam betekent dat er geen of nagenoeg geen gelijke of gelijksoortige kunstwerken bestaan in de Vlaamse Gemeenschap. Dit betekent dus niet noodzakelijk onvervangbaar, want deze term is nog enger en moeilijk toepasbaar. Zo zou het schilderij “Zo d’oude zongen, zo pijpen de jongen” van Jacob Jordaens uit het KMSKA strikt gezien niet onvervangbaar zijn, aangezien het niet het enige werk is van deze schilder met dezelfde titel.

De term “onmisbaar” betekent dat het kunstwerk beantwoordt aan een van de vier onderliggende eigenschappen. Ofwel heeft het kunstwerk een bijzondere waarde voor het collectief geheugen, wat betekent dat het werk een duidelijke herinnering is aan personen, gebeurtenissen of tradities die belangrijk zijn voor de geschiedenis van Vlaanderen. Een tweede eigenschap is de schakelfunctie. Dit betekent dat het werk een relevante schakel is in een ontwikkeling die belangrijk is voor de beoefening van de kunst, cultuurgeschiedenis, de archeologie, de geschiedenis of de wetenschapsbeoefening. Een derde eigenschap is de zogenaamde ijkwaarde. Dat betekent dat het werk een belangrijke bijdrage is in het onderzoek of de kennis van andere belangrijke voorwerpen. In de technische wereld betreft dit meestal prototypes. In de kunstgeschiedenis betreft het bijvoorbeeld het enige gedateerde en gesignde kunstwerk van een kunstenaar op basis waarvan men andere werken aan deze meester kan toeschrijven. De vierde eigenschap betreft de bijzondere artistieke waarde in vergelijking met de bestaande kunstproducties.

Na het vastleggen van de criteria en de selectiemethodiek werd een beperkte proeflijst opgesteld van de 17de-eeuwse beeldende kunsten. Hieruit bleek dat de selectiecriteria in de praktijk doorzichtig en goed toepasbaar zijn. De voorlopige lijst van de 17de-eeuwse beeldende kunsten bevat 90 topstukken.

De heer Jo Vermeulen meent dat het ontwerp van decreet een goede middenweg heeft gevonden tussen de bescherming van het cultureel erfgoed, en het respecteren van de rechten van de eigenaar. Deze laatste wordt via het kooprecht van de overheid immers op een aanvaardbare wijze vergoed als het kunstvoorwerp niet naar het buitenland mag worden uitgevoerd. Op deze wijze is er een effectieve bescherming mogelijk, en wordt de kunsthandel niet op zijn kop gezet. Zoals men op andere domeinen werkt met de BBT (best beschikbare technologie), is voorliggend ontwerp van decreet een BBD (best beschikbare decreet). Toch vraagt hij zich af waarom een concreet uitvoerverbod niet als laatste stok achter de deur werd gehouden.

De minister deelt mee dat dit een zeer moeilijke overweging is geweest. Er werd gekozen voor een samenwerking met de privé-bezitters en de handelaars via het kooprecht. Topstukken hebben immers een enorme commerciële waarde, waardoor de financiële belangen van de eigenaars moeten worden erkend. Bij de eventuele invoering van een uitvoerverbod zal men het circuit van de illegale kunsthandel stimuleren, en dat is niet de bedoeling.

Bij de aankondiging van voorliggend decreet was er reeds een beweging van kunstwerken richting buitenland merkbaar. Daarom zal men bewust de kunsthandelaars informeren over de keuze voor samenwerking en het niet-repressieve karakter van het decreet.

– *De beschikbare financiële middelen als sluitstuk van het decreet*

De heer Dany Vandenbosche merkt op dat de overheid voldoende middelen zal moeten vrijmaken om het kooprecht ook effectief te kunnen uitoefenen. Hij herinnert eraan dat de middelen die de overheid ter beschikking stelde voor de aankoop van de schilderijen van Beuckelaers niet eens de helft bedroegen van het eerste bod dat op de veiling werd uitgebracht.

De heer Marino Keulen en mevrouw Mieke Van Hecke bevestigen dat het sluitstuk inderdaad bij de overheid zelf ligt, met de vraag hoeveel middelen er in concrete dossiers zullen worden vrijgemaakt om gebruik te maken van het kooprecht.

De heer Jo Vermeulen merkt op dat niet alleen de overheid hier een verantwoordelijkheid in draagt. Niet elke bezitter van kunstwerken heeft een economisch motief. De overheid kan bepaalde erfgoedstukken ook via mecenaat verwerven. Bovendien kan rond echt concrete dossiers eventueel een actie worden opgezet om via donaties de nodige middelen te verwerven om het voorkooprecht uit te oefenen.

De minister wijst erop dat het probleem van de financiering niet nieuw is. In de loop der eeuwen hebben heersers en kapitaalkrachtige instellingen steeds belangrijke kunstwerken rond zich verzameld, via het uitschrijven van opdrachten, via aankopen of roof. In het voorliggende ontwerp van decreet ligt het sleutelmoment bij de wijze waarop wordt omgesprongen met de rechten van de eigenaar van een belangrijk kunstwerk. Om het circuit van illegale kunsthandel te ontkrachten, werd bewust gekozen voor een faire behandeling van de eigenaar. Het kooprecht van de overheid mag in de praktijk immers geen financieel verlies voor de eigenaar betekenen. De staat kan de uitvoer van een belangrijk kunstwerk enkel verhinderen door het zelf aan te kopen. Dit kan tegen de bij de vraag tot uitvoertoelating aangegeven waarde, ofwel kan de overheid in onderhandeling treden met de eigenaar indien zij de aangegeven waarde onrealistisch vindt. Uiteraard zullen hiervoor voldoende middelen moeten worden voorzien, al is het moeilijk om hier nu reeds een bedrag op te plakken. De minis-

ter hoopt om via de creatie van een fonds voldoende middelen te kunnen reserveren die voor concrete dossiers kunnen worden vrijgemaakt.

– *Pleidooi voor een Europees cultureel patrimonium*

De heer Dany Vandenbosche wijst erop dat momenteel elk land afzonderlijk werkt aan de bescherming van zijn eigen cultureel patrimonium, los van Europa. Nochtans is de rijke culturele traditie een algemeen Europees gegeven, waardoor Europa op dit vlak beter de fundamenten zou leggen voor een algemeen Europees patrimonium.

De minister deelt de mening van de heer Vandenbosche. Het is wenselijk dat Europa een juridisch kader vastlegt omtrent de bescherming van zijn uniek historisch en cultureel erfgoed. Europa is in die mate zelfs zo uniek dat geen enkel land in staat is om individueel zijn eigen cultureel patrimonium te betalen.

– *Verzoek omtrent het uitwerken van een regeling waarbij successierechten kunnen worden voldaan mits het schenken van kunstwerken*

De heren Marino Keulen en Gilbert Van Baelen informeren of het betalen van aanzienlijke bedragen inzake successierechten niet kan worden geregeld via het schenken van kunstwerken aan de overheid.

De minister stelt dat dit een zeer moeilijke materie is, die bovendien gelinkt is aan federale bevoegdheden. Successierechten zijn gewestelijke belastingen (art. 3, 4° van de bijzondere Wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten). De Gewesten zijn bevoegd om de aanslagvoet en de vrijstellingen ervan te wijzigen (art. 4, § 2 van dezelfde wet). Sinds 1 januari 2002 zijn de Gewesten bovendien bevoegd tot de wijziging van de heffingsgrondslag van de successierechten (art. 6 van de bijzondere Wet 13 juli 2001 tot herfinanciering van de Gemeenschappen en uitbreiding van de fiscale bevoegdheden van de Gewesten, B.S., 3 augustus 2001).

Dit impliceert dat de Vlaamse Gemeenschap autonoom kan beslissen om bepaalde goederen uit nalatenschappen te onderwerpen aan een lagere aanslagvoet, of geheel vrij te stellen.

Door het Lambermontakkoord werden de gewesten eveneens bevoegd voor de vaststelling van de administratieve procedureregels met betrekking tot de successierechten en dit met ingang van het

begrotingsjaar vanaf hetwelk zij de dienst van de belastingen verzekeren (art. 7, § 4 van de bijzondere Wet van 13 juli 2001). Zo bevatten de artikelen 83-3 en 83-4 van het Wetboek der Successierechten een procedurale regeling volgens dewelke iedere erfgenaam, legataris of begiftigde, mits hij daartoe civielrechtelijk bevoegd is, kan verzoeken om uit hoofde van een nalatenschap invorderbare rechten geheel of ten dele te voldoen door de afgifte van kunstwerken. Momenteel werkt de regeling in die zin dat de kunstwerken die in betaling gegeven worden, eigendom worden van de federale overheid, die de tegenwaarde van het kunstwerk als verschuldigde successierechten aan het Vlaams Gewest stort.

Vanaf het moment dat de Vlaamse overheid zelf de dienst van de successierechten verzekert, kan zij een eigen regeling invoeren waarbij bepaalde cultuurgoederen in betaling kunnen gegeven worden om zo aan de verschuldigde successierechten te voldoen. Deze cultuurgoederen worden dan rechtstreeks eigendom van de Vlaamse overheid en kunnen dan vervolgens in bruikleen gegeven worden aan Vlaamse musea.

Het de bedoeling van de minister om in de loop van volgend jaar, samen met de minister bevoegd voor Financiën en Begroting, na te gaan wat de mogelijkheden op dit vlak zijn. Deze regeling zal uiteraard ook van toepassing moeten zijn op die cultuurgoederen, beschermd krachtens het topstukkendecreet. De minister wil daarbij echter tevens nagaan in welke mate ook voor het ruimer erfgoedveld een gunstig regime inzake successierechten haalbaar en verantwoord is.

Er wordt voor geopteerd om deze aangelegenheid in zijn totaliteit te bekijken. Een gefragmenteerde en over diverse erfgoedgerelateerde decreten verspreide benadering lijkt de minister minder opportuun. Hij hoopt eind volgend jaar een globaal voorstel aan de commissie te kunnen voorleggen.

In de hypothese dat het Vlaamse Gewest niet zelf de dienst van de successierechten zou willen verzekeren, blijft de federale overheid voor deze materie bevoegd.

De wet van 21 juni 2001 tot wijziging van de gevolgen voor de inkomstenbelasting van schenkingen aan de Staat en tot wijziging van de regeling voor de aangifte van kunstwerken ter betaling van successierechten voerde recent enkele aanpassingen door in deze, in het Wetboek der Successierechten opgenomen regeling. Het gaat daarbij om de betaling – geheel of gedeeltelijk – van de door een nala-

tenschap invorderbare rechten door afgifte van kunstwerken waarvan de federale minister van Financiën erkent dat zij tot het roerend cultureel erfgoed van het land behoren (art. 5 van de boven geciteerde wet).

Het ‘topstukkendecreet’ strekt tot definiëring van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang, voor zover het de Vlaamse Gemeenschap betreft. Het lijkt de minister dan ook onwaarschijnlijk dat de federale overheid niet zou aanvaarden dat een cultuurvoorwerp opgenomen in de lijst van het topstukkendecreet, niet aan deze door de (federale) wet gestelde voorwaarde zou voldoen. Het oordeel inzake de ontvankelijkheid van de schenkingen, alsook de geldwaarde van het ter betaling aangeboden kunstwerk blijft echter geheel de bevoegdheid van de federale overheid, weliswaar op bindend advies van de door haar ingestelde bijzondere commissie.

Tenslotte merkt de minister op dat het in deze context bijzonder belangrijk is dat van de federale overheid verkregen kan worden dat aldus ter betaling aangeboden kunstwerken ook aan Vlaamse musea in langdurige bruikleen gegeven kunnen worden en niet alleen aan federale wetenschappelijke instellingen.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikelen 1 tot en met 2

Deze artikelen worden zonder opmerking unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 3

Mevrouw Mieke Van Hecke wijst erop dat de definitie “onroerend door bestemming” een vaste definitie is in het burgerlijk recht die niet willekeurig kan worden uitgebreid. Zij meent dat deze bepaling dan ook overbodig is in artikel 3.

Na discussie gaan de commissieleden akkoord met deze visie, en wordt een overeenstemmend amendement ingediend.

Een amendement voorgesteld door mevrouw Mieke Van Hecke, de heren Marino Keulen, Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen en Herman Lauwers (*Parl. St.* VI. Parl. 2002-2003, nr. 1339/2) strekt ertoe

in § 1, op de vierde en vijfde regel, de zinsnede “, waaronder ook de goederen die onroerend zijn door bestemming,” te schrappen.

De indieners stellen dat deze zinsnede overbodig is, omdat enerzijds de notie “roerend goed”, zoals gehanteerd in artikel 2, 1°, deze deelcategorie omvat, en omdat anderzijds de bijzondere categorie van roerende goederen die door de monumentenwetgeving beschermd wordt, reeds vervat is in artikel 3, § 2.

Het amendement en het aldus geamendeerde artikel 3 worden unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 4

Mevrouw Mieke Van Hecke betreurt dat er geen criteria in het decreet werden opgenomen omtrent de samenstelling van de raad.

De minister verduidelijkt dat dit ongetwijfeld in de uitvoeringsbesluiten zal worden opgenomen. Er werd reeds een experimentele lijst opgesteld van de mogelijke specialisaties die in deze raad moeten worden aangetrokken. Het betreft inhoudelijke experts, zoals bijvoorbeeld voor boekdrukkunst, kerkelijke kunst, musicologie, beeldhouwkunst etc. Anderzijds moeten ook terzake deskundige juristen worden aangetrokken.

De Raad zal bestaan uit negen personen, waarbij steeds externe deskundigen kunnen worden aange trokken.

Mevrouw Mieke Van Hecke vindt deze werkwijze uitstekend, maar merkt op dat bijvoorbeeld de bijstand door externe deskundigen nergens in het decreet werd opgenomen.

De minister verwijst naar pagina 17 en 18 van de memorie van toelichting, waarbij de samenstelling van de Raad werd toegelicht. Daarbij werd vermeld dat moet worden gezorgd voor een evenwichtige vertegenwoordiging van de diverse actoren binnen het werkveld (...) en deskundigen uit de openbare en privé-sector, conservatoren, handelaars en verzamelaars.

De heer Jos Stassen, voorzitter, en de heer Marino Keulen, verslaggever, wensen in het commissiever slag uitdrukkelijk op te nemen dat de raad kan worden uitgebreid met externe deskundigen.

De heer Dany Vandenbossche waarschuwt dat het opnemen van handelaars en verzamelaars mogelijk kan leiden tot belangenvermenging. Het al of niet opnemen van een kunstwerk in de lijst van topstukken heeft immers ongetwijfeld een weerslag op de waarde van dit kunstwerk. Dit kan de beslissing van de handelaars die deel uitmaken van de raad zeker beïnvloeden. Bovendien kan dit ook leiden tot handel met voorkennis, inclusief concurrentie tussen privé-handelaars en musea bij de aankoop van een kunstwerk. Er moet dus uitdrukkelijk worden gewaakt dat er geen vermoeden bestaat van mogelijke belangenvermenging. De geheimhoudingsplicht lost in deze zaak trouwens weinig op. Het controleren van de naleving van de geheimhoudingsplicht gebeurt immers pas als er strafrechtelijke vervolging wordt ingesteld.

De heer Dany Vandenbossche vraagt ook op welke wijze de geheimhouding zal worden gerealiseerd.

De minister verduidelijkt dat de lijst van topstukken zal worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad, maar zonder vermelding van de eigenaar en de verblijfplaats.

Ter stemming voorgelegd wordt artikel 4 unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 5

Op vraag van mevrouw Mieke Van Hecke wordt in § 3 een technische correctie aangebracht.

In de tweede alinea, op regel 4, worden na “opname in de lijst” de woorden “, wanneer” geschrapt.

Op de vijfde regel van dezelfde alinea wordt tussen de woorden “kennismeming” en “vallen” een komma geplaatst om de leesbaarheid te verhogen.

De aldus aangepaste tekst van artikel 5 wordt unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 6

Bij wijze van technische correctie wordt in de punten 2° en 3°, telkens op de eerste regel, het woord “verzamelingsvoorwerp” vervangen door “verzameling”.

De aldus aangepaste tekst van artikel 6 wordt unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 7

Dit artikel wordt zonder opmerking unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 8

Mevrouw Mieke Van Hecke verwijst naar haar tussenkomst in de algemene bespreking. Het zou beter zijn geweest indien in het decreet een aantal concrete algemene en bijzondere beschermingscriteria werden ingeschreven. Zoals het decreet nu voorligt wordt immers de volledige vrijheid gegeven aan de regering om dit vrijblijvend in te vullen.

De heer Jos Stassen verwijst naar het antwoord van de minister die via de inschrijving van deze voorwaarden in de uitvoeringsbesluiten aanstuurt op een soepele aanpassing van deze voorwaarden

Artikel 8 wordt unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Artikelen 9 tot en met 18

Deze artikelen worden zonder opmerking unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Artikel 19

Mevrouw Mieke Van Hecke heeft vragen bij de oprichting van het Topstukkenfonds als categorie A. Zij vraagt zich af of dit te combineren valt met het toekennen van rechtspersoonlijkheid indien geen raad van bestuur wordt opgericht. Blijkbaar betreft het reeds een optie voor de nieuwe IVA's die in het kader van het Beter Bestuurlijk Beleid voor de Vlaamse regering zullen worden opgericht.

De minister stelt dat het een correcte constructie betreft. Mocht er een probleem rijzen dan zal dit tijdens de plenaire zitting bij amendement worden aangepast.

Artikel 19 wordt unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Artikelen 20 tot en met 21

Deze artikelen worden zonder opmerking unaniem aangenomen met 10 stemmen.

Artikelen 22 tot en met 28

Mevrouw Mieke Van Hecke pleit voor het sanctioneren van de doelstellingen van het decreet via hoge administratieve boetes als handhavingsmaatregel. Zij vindt dit veel doeltreffender dan het inschrijven van bepalingen die via het strafrecht moeten worden gesanctioneerd. Men maakt zich op deze wijze voor de uitvoering immers afhankelijk van de rechterlijke macht, waar dit strikt gezien niet nodig is.

De minister stelt dat in het ontwerp van decreet om verschillende redenen werd geopteerd voor het opleggen van strafsancities in de plaats van administratieve sancities. De nadruk diende worden gelegd op de ernst van de inbreuken door het voorzien van gevangenisstraffen als mogelijke sanctie. Een strafsancie kan ook aanleiding geven tot een aantal bijkomende straffen, zoals de bijzondere verbeurdverklaring. Er werd tevens rekening gehouden met het gegeven dat administratieve sancities niet worden vermeld in het individueel strafregister.

Een andere overweging om gebruik te maken van het bestaande strafrechtelijke jurisdictionele kader, is dat het nog onduidelijk is of de inbreuken een zodanig kritische massa zullen bereiken om een afzonderlijke administratieve procedure te rechtvaardigen.

Ter stemming voorgelegd worden de artikelen 22 tot en met 28 unaniem aangenomen met 10 stemmen.

4. Eindstemming

Het geamendeerde ontwerp van decreet houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang wordt unaniem aangenomen met 10 stemmen.

De verslaggever,

Marino KEULEN

De voorzitter,

Jos STASSEN

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 3

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° beschermd voorwerp : een roerend goed dat, of een verzameling die, wegens de archeologische, historische, cultuurhistorische, artistieke of wetenschappelijke betekenis ervan in de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap werd opgenomen ;
- 2° verzameling : een geheel van roerende goederen die vanuit archeologisch, historisch, cultuurhistorisch, artistiek of wetenschappelijk oogpunt bij elkaar horen ;
- 3° lijst : de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap, samengesteld krachtens artikel 3, § 1 ;
- 4° Raad : de Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed, opgericht krachtens artikel 4 ;
- 5° aanvrager : de eigenaar of zijn aangestelde ;
- 6° binnen de Vlaamse Gemeenschap : in het Nederlandse taalgebied of in instellingen gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap ;
- 7° buiten de Vlaamse Gemeenschap : buiten het Nederlandse taalgebied en buiten de instellingen gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, die wegens hun activiteiten moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap.

§ 1. De Vlaamse regering stelt de lijst van het roerend cultureel erfgoed van de Vlaamse Gemeenschap vast. In deze lijst worden alle roerende goederen, alsook alle verzamelingen opgenomen die wegens hun archeologische, historische, cultuurhistorische, artistieke of wetenschappelijke betekenis voor de Vlaamse Gemeenschap, binnen de Vlaamse Gemeenschap behouden moeten worden.

§ 2. Wat de roerende goederen betreft die reeds beschermd zijn op grond van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten of op grond van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, en die ook zijn opgenomen in de lijst, zijn de bepalingen van de artikelen 8 tot 10 van dit decreet hierop slechts van toepassing indien de Vlaamse regering dit uitdrukkelijk bepaalt.

HOOFDSTUK II

De Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed

Artikel 4

§ 1. Er wordt een Raad voor het behoud van het roerend cultureel erfgoed opgericht die de Vlaamse regering adviseert over het beleid inzake het cultureel erfgoed, over de toepassing van dit decreet en in het bijzonder over de vaststelling van de lijst en over de toelating om fysische ingrepen op een beschermd voorwerp uit te voeren.

De Raad verricht verder alle werkzaamheden en taken die hem bij of krachtens dit decreet worden opgedragen.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de samenstelling en de werking van de Raad, en benoemt de leden.

De Raad telt negen leden onder wie een voorzitter en een ondervoorzitter.

Het secretariaat van de Raad wordt waargenomen door de administratie van de diensten van de Vlaamse regering, bevoegd voor het roerend cultureel erfgoed.

HOOFDSTUK III

Vaststelling en bekendmaking van de lijst
van het roerend cultureel erfgoed
van de Vlaamse Gemeenschap

Artikel 5

§ 1. De Vlaamse regering neemt, als voorlopige maatregel, op eigen initiatief of op voorstel van de Raad, roerende goederen of verzamelingen, zowel in privé-bezit als in overheidsbezit, in de lijst op.

Bij de lijst wordt telkens de samenstelling van de opgenomen verzameling gevoegd.

§ 2. Elke beslissing tot voorlopige opname wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

§ 3. De Vlaamse regering brengt de eigenaar onmiddellijk per aangetekend schrijven van deze voorlopige opname op de hoogte. Indien de Vlaamse regering de eigenaar niet kent, schrijft ze de bezitter of de houder aan.

Vanaf de kennisneming van de aanschrijving door de eigenaar, de bezitter of de houder, of minstens vanaf de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de opname in de lijst die eerder gebeurt dan de kennisneming, vallen de goederen en verzamelingen die als voorlopige maatregel in de lijst zijn opgenomen onder de bescherming van dit decreet.

De aangeschreven eigenaar, bezitter of houder brengt zonder uitstel en uiterlijk twintig dagen na de kennisgeving door de Vlaamse regering, naar gelang van het geval, de eigenaar, de bezitter of de houder per aangetekend schrijven van de voorlopige opname op de hoogte. Hij bezorgt de Vlaamse regering een afschrift van zijn kennisgeving.

Indien de Vlaamse regering noch de eigenaar, noch de bezitter, noch de houder kent, schrijft ze een derde persoon aan van wie ze vermoedt dat hij bekend is met de eigendomsrechtelijke situatie van het beschermde voorwerp, en verzoekt hem zo spoedig mogelijk de eigenaar, de bezitter of de houder van de voorlopige opname op de hoogte te brengen. In voorkomend geval bezorgt de derde persoon de Vlaamse regering een afschrift van zijn kennisgeving. De Vlaamse regering bevestigt per aangetekend schrijven aan de eigenaar, de bezitter of de houder dat het beschouwde voorwerp voorlopig werd opgenomen in de lijst.

§ 4. Tot twee maanden vanaf de kennisneming van de aanschrijving door de eigenaar, de bezitter of de houder, of minstens vanaf de dag van de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van de opname in de lijst, wanneer die eerder gebeurt dan de kennisneming, kunnen de eigenaar, de bezitter en de houder hun respectieve standpunten meedelen over de opname van het goed of de verzameling in de lijst. Deze mededeling gebeurt schriftelijk.

Binnen zes maanden na de kennisgeving door de Vlaamse regering, bedoeld in § 3, brengt de Raad, op basis van de ingewonnen informatie en rekening houdend met de meegedeelde standpunten, bij de Vlaamse regering een gemotiveerd advies uit betreffende de definitieve opname van het goed of de verzameling in de lijst.

§ 5. De Vlaamse regering besluit binnen negen maanden na de bekendmaking van de voorlopige opname in het Belgisch Staatsblad om het beschermd voorwerp definitief in de lijst op te nemen. Elke beslissing tot definitieve opname wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Het besluit vermeldt welke goederen tot de in de lijst opgenomen verzameling behoren. De samenstelling van de verzameling wordt bij de lijst gevoegd.

De definitieve omschrijving van een verzameling kan nooit uitgebreider zijn dan de voorlopige omschrijving die gebeurde bij de voorlopige plaatsing op de lijst. Indien een uitbreiding van de omschrijving niettemin wenselijk wordt geacht, dan moet voor deze uitbreiding een nieuwe voorlopige opname gebeuren binnen de vastgelegde termijnen en procedures.

Van de definitieve opname wordt kennis gegeven op de wijze zoals bepaald in § 3.

Indien het besluit niet is genomen binnen de in het eerste lid bedoelde termijn, vervallen de gevolgen van de voorlopige opname.

§ 6. De Vlaamse regering kan, nadat ze de Raad gehoord heeft, een beschermd voorwerp van de lijst schrappen of goederen uit de samenstelling van een in de lijst opgenomen verzameling schrappen.

Het besluit tot schrapping wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Vanaf deze bekendmaking vervalt van rechtswege de bescherming.

De kennisgeving van de schrapping gebeurt op dezelfde wijze als bepaald in § 3.

§ 7. In elke aanschrijving met kennisgeving van de voorlopige of de definitieve opname vermeldt de Vlaamse regering in voorkomend geval de verplichting om de eigenaar, de bezitter of de houder daarvan op de hoogte te brengen onder verwijzing naar de strafbepaling van artikel 22, § 1, 3°.

§ 8. De personen die nalaten om de verplichtingen, bedoeld in § 3 en § 5 na te leven, kunnen aansprakelijk gesteld worden voor de maatregelen, opgelegd aan de veroordeelde krachtens de artikelen 23 en 25.

Artikel 6

Voor de opname van een roerend goed of een verzameling in de lijst is in de volgende gevallen de instemming van de eigenaar vereist :

- 1° het roerend goed of de verzameling is eigendom van de vervaardiger ervan ;
- 2° het roerend goed of de verzameling is minder dan vijf jaar geleden binnen de Vlaamse Gemeenschap gebracht ;
- 3° het roerend goed of de verzameling is eigendom van de persoon die het binnen de Vlaamse Gemeenschap heeft gebracht of die het, binnen vijf jaar nadat het binnen de Vlaamse Gemeenschap is gebracht, heeft verworven, met of zonder tegenprestatie ; is die eigenaar een rechtspersoon, dan is zijn instemming niet meer vereist na het verstrijken van een termijn van dertig jaar vanaf het ogenblik waarop het voorwerp binnen de Vlaamse Gemeenschap is gebracht.

Artikel 7

De Vlaamse regering legt de voorschriften vast voor de inrichting van de lijst en de beschrijving van de beschermde voorwerpen. De Vlaamse regering bepaalt tevens de wijze van bekendmaking. Behalve in geval van overheidsbezit worden noch de eigenaars, bezitters en houders noch de bewaarplaatsen van de beschermde voorwerpen bekendgemaakt.

HOOFDSTUK IV

Bescherming

Artikel 8

§ 1. De eigenaars, bezitters en houders van beschermde voorwerpen zijn ertoe gehouden ze in goede staat te bewaren.

§ 2. De Vlaamse regering stelt de algemene beschermingsvoorschriften vast.

§ 3. De Vlaamse regering kan, bij de opname van een goed of verzameling in de lijst in het kader van de procedure, bepaald in artikel 5, of na de definitieve opname in de lijst, mits de procedure van artikel 5 wordt doorlopen, bijzondere beschermingsvoorschriften opleggen.

In geval van tegenstrijdigheid tussen de algemene en de bijzondere beschermingsvoorschriften hebben deze laatste voorrang.

Artikel 9

§ 1. Een fysische ingreep in een beschermd voorwerp is enkel toegestaan nadat de eigenaar, bezitter of houder daarvoor de toestemming van de Vlaamse regering heeft gekregen, na de Raad gehoord te hebben.

De Vlaamse regering bepaalt de algemene voorwaarden en de procedure voor het verlenen van toestemming voor een fysische ingreep.

Ze kan aan de toestemming ook bijzondere voorwaarden verbinden.

Ze kan de voorgenomen fysische ingreep verbieden indien ze van oordeel is dat die in strijd is met de algemene en/of de bijzondere beschermingsvoorschriften of dat deze ingreep het beschermd voorwerp een onherstelbare schade zou berokkenen.

§ 2. In noodsituaties kunnen dringende en voorlopige maatregelen genomen worden, zonder de voorafgaande toestemming, vermeld in § 1. Deze ingrepen moeten dan wel onmiddellijk gemeld worden aan de Vlaamse regering.

§ 3. Alvorens aan een derde rechten toe te kennen op een beschermd voorwerp brengt de eigenaar, bezitter of houder deze derde op de hoogte van het feit dat het om een krachtens dit decreet beschermd voorwerp gaat.

Overeenkomsten, gesloten in strijd met deze bepaling, zijn van rechtswege nietig.

§ 4. Onverminderd hetgeen bepaald in artikel 11, is de eigenaar, bezitter of houder van een beschermd voorwerp er tevens toe gehouden de Vlaamse regering per aangetekend schrijven op de hoogte te brengen van de eventuele wijziging van de bewaarplaats, van de verdwijning of het tenietgaan, alsook van alle wijzigingen in de fysische staat en het rechtsstatuut van het beschermd voorwerp, ook indien die niet te wijten zijn aan enige handeling van hem.

Artikel 10

De kosten voor conservatie en restauratie van definitief beschermde voorwerpen komen in aanmerking voor subsidiëring, overeenkomstig de regeling en de toekenningsvoorwaarden die de Vlaamse regering vaststelt.

De Vlaamse regering bepaalt de aard van de subsidiabele kosten en stelt het subsidiepercentage vast, rekening houdend met de aard van het beschermde voorwerp en het juridisch statuut van de eigenaar, bezitter, of houder. Het subsidiebedrag van de Vlaamse Gemeenschap kan niet hoger zijn dan 80 % van de subsidiabele kosten.

De subsidie komt toe aan de eigenaar, bezitter of houder van het beschermde voorwerp die de kosten van de conservatie en/of de restauratie draagt en die voldoet aan de toekenningsvoorwaarden.

De staat, de gemeenschappen, de gewesten en de openbare instellingen die onder hun toezicht staan, met uitzondering van de onderwijsinstellingen, komen voor deze subsidieregeling niet in aanmerking.

De subsidie is niet cumuleerbaar met andere bijdragen, subsidies of premies die met dezelfde bestemming worden toegekend door de staat, de gemeenschappen of de gewesten.

HOOFDSTUK V

Het buiten de Vlaamse Gemeenschap brengen van beschermde voorwerpen

AFDELING I

Toestemming

Artikel 11

§ 1. Het is verboden een beschermd voorwerp buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen zonder de toestemming van de Vlaamse regering.

De Vlaamse regering bepaalt de wijze waarop de aanvraag moet gebeuren, alsook de inhoudelijke vereisten waaraan deze aanvraag moet voldoen. Het niet-naleven van de opgelegde formele en inhoudelijke vereisten heeft de onontvankelijkheid van de aanvraag tot gevolg. De Vlaamse regering zendt de onontvankelijke aanvraag binnen vijftien werkdagen na ontvangst terug naar de aanvrager met vermelding van de reden.

§ 2. De Vlaamse regering geeft of weigert deze toestemming binnen twee maanden na de ontvangst van aanvraag. Ze kan die toestemming aan een aantal voorwaarden onderwerpen die echter nooit van die aard mogen zijn dat ze een feitelijk verbod opleggen. De aanvrager wordt per aangetekend schrijven van de beslissing van de Vlaamse regering op de hoogte gesteld.

AFDELING II

Verwerving

Artikel 12

Indien de Vlaamse regering de toestemming om een beschermd voorwerp buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen, weigert, dan kan de aanvrager, binnen één maand na ontvangst van de weigering, de Vlaamse regering aangetekend verzoeken om zelf een aanbod te formuleren of om een door haar aangewezen derde een aanbod te laten formuleren.

Artikel 13

§ 1. De Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde treden, binnen één maand na ontvangst van het in artikel 12 bedoelde verzoek, per aangetekend schrijven met de aanvrager in onderhandeling over de verwerving van het beschermd voorwerp.

§ 2. Indien de Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde, binnen de in § 1 vastgestelde termijn het verzoek van de aanvrager uitdrukkelijk afgewezen heeft, of, de onderhandelingen niet aangevat heeft, dan wordt alsnog een toestemming verleend om het beschermd voorwerp buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen. Deze toestemming wordt verleend binnen vijftien dagen na verzending van de beslissing tot afwijzing of na verloop van de termijn.

Artikel 14

§ 1. De prijs van het beschermd voorwerp wordt bepaald op basis van de internationale marktwaarde van het voorwerp op het moment waarop de Vlaamse regering het verzoek tot toestemming ontving om het buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen.

Als bovengrens van deze prijs geldt de bij de aanvraag aangegeven waarde van het beschermd voorwerp.

§ 2. Indien, binnen één maand na aanvang van de onderhandelingen, geen overeenstemming over de prijs werd bereikt tussen de Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde en de aanvrager, dan kan, op verzoek van de meest gereede partij, deze prijs vastgesteld worden door een college van deskundigen.

Dit college bestaat uit drie leden, waarvan één aangesteld wordt door de aanvrager, één door de Vlaamse regering en één in onderling overleg door beide voornoemde leden. Bij gebrek aan overeenstemming wordt het derde lid van dit college, op verzoek van de meest gereede partij, aangesteld door de rechter.

Het college brengt zijn beslissing ter kennis van beide partijen binnen één maand na zijn aanstelling.

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de regels met betrekking tot de prijsbepaling, de vergoeding van de deskundigen en de te volgen procedure.

Artikel 15

De aanvrager kan de onderhandelingen op elk moment afbreken. Hij brengt dit per aangetekende brief ter kennis van de Vlaamse regering en, in voorkomend geval, van de door haar aangewezen derde.

Deze kennisgeving heeft tot gevolg dat elke aanvraag tot toestemming om het beschermd voorwerp buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen tot drie jaar na de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, onontvankelijk is.

Artikel 16

§ 1. De Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde brengt het aanbod, binnen tien maanden na ontvangst van het in artikel 12 bedoelde verzoek, per aangetekende brief ter kennis van de aanvrager.

§ 2. Indien de prijs overeenkomstig artikel 14, § 2, werd vastgesteld door een college van deskundigen, dan brengt de Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde haar aanbod uit tegen de prijs die door het college van deskundigen vastgesteld is.

Artikel 17

§ 1. De Vlaamse regering kan de in artikel 16 vastgestelde termijn met een periode van maximaal vier maanden verlengen, indien er ernstige aanwijzingen zijn dat binnen die periode alsnog een aanbod tegen de vastgestelde prijs kan worden geformuleerd door de Vlaamse regering of door een door haar aangewezen derde.

De Vlaamse regering brengt haar beslissing tot verlenging, binnen de in het eerste lid vastgestelde termijn, per aangetekende brief ter kennis van de aanvrager.

§ 2. Indien de Vlaamse regering of de door haar aangewezen derde, binnen de in artikel 16 of, in voorkomend geval, artikel 17, § 1, eerste lid bedoel-

de termijn geen aanbod tegen de vastgestelde prijs geformuleerd heeft, of uitdrukkelijk heeft afgezien van een aanbod tegen de vastgestelde prijs, dan wordt alsnog toestemming verleend om het beschermd voorwerp buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen. Deze toestemming wordt gegeven binnen vijftien dagen na verloop van de toepasselijke termijn of na verzending van de beslissing tot afzien van het aanbod.

Artikel 18

De aanvrager kan het aanbod van de Vlaamse regering of van de door haar aangewezen derde afwijzen. Hij brengt dit per aangetekende brief ter kennis van de Vlaamse regering en, in voorkomend geval, van de door haar aangewezen derde, binnen één maand na ontvangst van het aanbod.

Deze kennisgeving heeft tot gevolg dat elke aanvraag tot toestemming om het beschermd voorwerp buiten de Vlaamse Gemeenschap te brengen tot drie jaar na de kennisgeving, bedoeld in het eerste lid, onontvankelijk is.

Bij gebrek aan een aangetekende brief binnen deze termijn, wordt de eigenaar geacht het aanbod te hebben aanvaard.

HOOFDSTUK VI

Financiering van de verwerving van beschermde voorwerpen : het Topstukkenfonds

Artikel 19

§ 1. Om de aankoop van beschermde voorwerpen mogelijk te maken wordt een Fonds opgericht, het Topstukkenfonds geheten.

Dit Fonds heeft rechtspersoonlijkheid. Het wordt opgericht als een organisme behorende tot categorie A als bedoeld in de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. De bepalingen van die wet zijn van toepassing op het topstukkenfonds voor zover er in dit decreet niet wordt van afgeweken.

§ 2. Het Topstukkenfonds heeft tot taak om met zijn middelen de eigendom of de medeëigendom

van beschermde voorwerpen te verwerven in naam en voor rekening van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 3. De middelen van dit Fonds zijn :

- 1° dotaties ten laste van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 2° het eventuele saldo op het einde van het voorgaande begrotingsjaar ;
- 3° de opbrengsten van eigen thesauriebeheer en toevallige ontvangsten ;
- 4° de terugvorderingen van ten onrechte gedane betalingen ;
- 5° schenkingen en legaten ;
- 6° eventuele middelen vanuit het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige investeringsuitgaven.

De dotaties, bedoeld in 1°, wordt onmiddellijk toegekend en integraal gestort op de financiële rekening van het Fonds.

§ 4. Het Topstukkenfonds wordt beheerd door de Vlaamse regering. Zij regelt de werking en het beheer van het Fonds. Zij kan daarbij sommige van haar uitvoeringsbevoegdheden delegeren aan de leidend ambtenaar die zij daartoe aanwijst.

§ 5. De Vlaamse regering stelt de nodige diensten, uitrusting, installaties en personeelsleden van haar diensten ter beschikking van het Fonds.

§ 6. De Vlaamse regering stelt jaarlijks een verslag op over de werking en het beheer van het Topstukkenfonds tijdens het voorbije begrotingsjaar. Dit verslag wordt aan het Vlaams Parlement meege-deeld.

HOOFDSTUK VII

Toezicht- en strafbepalingen

Artikel 20

§ 1. Onverminderd de plichten van de officieren van gerechtelijke politie, zijn de ambtenaren die de Vlaamse regering aanwijst, belast met het toezicht op de naleving van dit decreet en de uitvoeringsbe-

sluiten ervan, alsook met de opsporing en de vaststelling van de inbreuken op dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Deze ambtenaren worden voor de toepassing van dit decreet bekleed met de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie.

De aldus aangestelde ambtenaren oefenen hun bevoegdheden uit onder toezicht van de procureur-generaal.

§ 2. Zij maken een proces-verbaal op van de inbreuken. Dat heeft bewijswaarde tot het tegendeel bewezen is.

De geverbaliseerde krijgt een voor eensluidend verklaard afschrift toegezonden binnen vijftien dagen na de vaststelling van de inbreuk.

§ 3. In het kader van deze opdracht en indien er voldoende aanwijzingen voorhanden zijn om aan te nemen dat de beschermde voorwerpen, de inlichtingen of de documenten daarover zich bevinden in vertrekken die als woning dienst doen, kunnen huiszoeken verricht worden. Die moeten plaatsvinden tussen 5 en 21 uur hetzij met machtiging van de rechter in de politierechtbank, hetzij met voorafgaande en schriftelijke toestemming van de bewoner, hetzij bij betrapting op heterdaad. Deze huiszoeken worden ten minste verricht door één officier van de gerechtelijke politie, of door twee officieren van de gerechtelijke politie indien het door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren bedoeld in artikel 20, § 1 betreft.

Artikel 21

De ambtenaren en officieren, genoemd in artikel 20, kunnen bevelen om de werkzaamheden die in overtreding zijn met de bepalingen die bij of krachtens dit decreet zijn opgelegd, stil te leggen. Zo nodig doen zij een beroep op de gewapende macht en gaan zij over tot de gerechtelijke verzegeling en de inbeslagname van het beschermd voorwerp en de werk- en voertuigen. Al deze maatregelen worden in het proces-verbaal vermeld.

Artikel 22

§ 1. De volgende personen worden gestraft met een geldboete van 100 euro tot 100.000 euro en met

een gevangenisstraf van 8 dagen tot 1 maand of met een van deze straffen alleen :

- 1° de eigenaars, bezitters en houders die, met uitzondering van het bepaalde in artikel 9, § 2, hun beschermde voorwerpen niet in goede staat bewaren of nalaten de algemene of bijzondere beschermingsvoorschriften na te leven ;
- 2° de eigenaars, bezitters en houders van beschermde voorwerpen die zonder toestemming van de Vlaamse regering een fysische ingreep doen in een beschermd voorwerp of nalaten de opgelegde voorwaarden na te leven ;
- 3° de eigenaars, bezitters en houders die door de Vlaamse regering worden aangeschreven krachtens artikel 5, § 3 en § 5 die verzuimen de daarin verplichte kennisgevingen te doen ;
- 4° de eigenaars, bezitters en houders van beschermde voorwerpen die verzuimen de door artikel 9, § 4, opgelegde kennisgevingen te doen.

§ 2. De volgende personen worden gestraft met een geldboete van 26 euro tot 200 euro en een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden, of met een van deze straffen alleen : de eigenaars, bezitters en houders van beschermde voorwerpen die de ambtenaren of officieren, genoemd in artikel 20, opzettelijk belemmeren of hinderen bij de uitvoering van hun opdrachten, onverminderd de toepassing van de straffen, bepaald bij artikel 271 tot en met 274 van het Strafwetboek.

Artikel 23

§ 1. Op vordering van de Vlaamse regering beveelt de rechtbank aan de veroordeelde op basis van artikel 22, § 1 :

- 1° de nodige maatregelen tot instandhouding en onderhoud te nemen om het verder verval van het beschermd voorwerp tegen te gaan ;
- 2° het beschermd voorwerp te restaureren onder toezicht en met naleving van de richtlijnen van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 3° een borgsom te storten in de Deposito- en Consignatiekas. Deze borgsom wordt vastgesteld op basis van de geschatte kosten voor de instandhouding, het onderhoud en de restauratie van het beschermd voorwerp.

Het vonnis bepaalt tevens dat de in 3° bepaalde geldsom aan de veroordeelde wordt terugbetaald na de uitvoering van de in het vonnis opgelegde maatregelen en dat bij ontstentenis van een betaling het beschermd voorwerp als borg wordt beschouwd.

§ 2. Voor het geval dat de in het vonnis opgelegde maatregelen tot conservatie en restauratie niet binnen de vastgestelde termijn werden uitgevoerd, beveelt het vonnis dat de Vlaamse Gemeenschap van ambtswege in de uitvoering ervan kan voorzien, op kosten van de veroordeelde.

Alle kosten worden, ten laste van de veroordeelde, op de gestorte borgsom aangerekend.

Het saldo van de borgsom blijft integraal aan de Vlaamse Gemeenschap verworven, onverminderd de schadeloosstelling en de opgelegde dwangsom.

In het geval dat het beschermd voorwerp als borg werd beschouwd, wordt het, na vijf jaar vanaf het vonnis, bedoeld in § 1, definitief eigendom van de Vlaamse Gemeenschap, tenzij de veroordeelde voor afloop van deze termijn alsnog zijn door de rechter opgelegde verplichting tot het storten van een borgsom nakomt.

§ 3. De rechten van de burgerlijke partij zijn in geval van rechtstreeks herstel beperkt tot de door de Vlaamse regering gevorderde wijze van herstel, onverminderd het recht om vergoeding van de schade te eisen van de veroordeelde.

Artikel 24

§ 1. Degene die zonder toestemming een beschermd voorwerp buiten de Vlaamse Gemeenschap brengt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten minste vier maanden en ten hoogste vijf jaar en een geldboete van 300 euro tot 100.000 euro of met een van deze straffen alleen.

§ 2. De in § 1 vermelde straffen worden verdubbeld :

1° indien de inbreuk gepleegd wordt door een persoon die uit hoofde van zijn beroep of activiteit met betrekking tot de beschermde voorwerpen een daad van koophandel stelt of door degene die bij die verrichtingen als tussenpersoon optreedt ;

2° indien de inbreuk het onmogelijk heeft gemaakt om het beschermd voorwerp op korte termijn binnen de Vlaamse Gemeenschap terug te brengen.

Artikel 25

§ 1. Op vordering van de Vlaamse regering beveelt de rechtbank aan de veroordeelde, op basis van artikel 24 :

1° het beschermd voorwerp terug te brengen binnen de Vlaamse Gemeenschap binnen een door de rechtbank vastgestelde termijn die niet langer is dan één jaar ;

2° een borgsom te betalen in de Deposito- en Consignatiekas die de rechtbank vaststelt op basis van de internationale marktwaarde van het beschermd voorwerp, vermeerderd met de geschatte kosten voor de terugkeer ervan. Het vonnis beveelt tevens dat de in 2° bepaalde geldsom aan de veroordeelde wordt terugbetaald na uitvoering van de in het vonnis opgelegde maatregelen, in voorkomend geval verminderd met een bedrag als vergoeding voor de schade of minder-waarde die het beschermd voorwerp vertoont in de teruggebrachte staat. Het vonnis beveelt eveneens dat bij ontstentenis van een betaling het teruggebrachte voorwerp als borg wordt beschouwd.

§ 2. Voor het geval dat het beschermd voorwerp na verloop van de in het vonnis vastgestelde termijn niet binnen de Vlaamse Gemeenschap is teruggebracht, beveelt het vonnis dat de Vlaamse Gemeenschap van ambtswege in de uitvoering ervan kan voorzien, op kosten van de veroordeelde. Alle kosten van transport en verzekering en andere noodzakelijke uitvoeringskosten worden, ten laste van de veroordeelde, op de gestorte borgsom aangerekend.

Het saldo van de borgsom blijft integraal aan de Vlaamse Gemeenschap verworven, onverminderd de schadeloosstelling en de opgelegde dwangsom.

Indien het teruggebrachte beschermd voorwerp als borg werd beschouwd, wordt het na vijf jaar, vanaf het vonnis, bedoeld in § 1, definitief eigendom van de Vlaamse Gemeenschap, tenzij de veroordeelde voor de afloop deze termijn alsnog zijn door de rechter opgelegde verplichting tot storting van een borgsom nakomt.

§ 3. De rechten van de burgerlijke partij zijn in geval van rechtstreeks herstel beperkt tot de door de Vlaamse regering gevorderde wijze van herstel, onverminderd het recht om vergoeding van de schade te eisen van de veroordeelde.

Artikel 26

Elke persoon die, in welke hoedanigheid ook, betrokken is bij de uitvoering en de toepassing van dit decreet, is verplicht tot volstrekte geheimhouding van alle zaken waarvan hij kennis krijgt bij de uitvoering van zijn taken. Hij is verplicht om de volstrekte vertrouwelijkheid van alle gegevens die hij vaststelt of die hem toevertrouwd zijn krachtens dit decreet, in welke vorm ook, te bewaren.

Overtredingen van deze geheimhoudingsplicht worden gestraft met de straffen van artikel 458 van het Strafwetboek.

HOOFDSTUK VIII

Slotbepalingen

Artikel 27

Het decreet van 17 november 1982 houdende de bescherming van het roerend cultureel patrimonium wordt opgeheven.

Artikel 28

De gevolgen die dit decreet verbindt aan de opname van een goed of verzameling in de lijst, gelden van rechtswege voor de voorwerpen die beschermd zijn op grond van het voornoemde decreet van 17 november 1982.
